

Injectie in het heupgewricht

Marcaïnisatie

In deze folder wordt uitgelegd wat een marcaïnisatie is en waarom uw behandelende arts hiertoe heeft besloten. Verder wordt informatie gegeven over een aantal praktische zaken, zoals voorbereidingen, de procedure, de nazorg en het eerstvolgende polibezzoek bij uw orthopeed.

Wilt u deze folder meenemen op de dag van de marcaïnisatie en bij uw controlebezoek aan de orthopeed?

Marcaïnisatie

Een marcaïnisatie is een onderzoek waarbij een verdovende vloeistof in het heupgewricht wordt geïnjecteerd. De naam is afkomstig van de verdovingsvloeistof (Marcaïne). Om een gewricht te onderzoeken kan het pijnlijke gewricht tijdelijk verdoofd worden. Een 'prik' in de knie of de schouder is een bekend voorbeeld hiervan. Een marcaïnisatie van de heup verschilt niet met de verdoving van een knie of schouder. Om de heup goed te kunnen lokaliseren is hulp van een röntgenafbeelding nodig.

Het doel van de marcaïnisatie is om te testen of uw pijnklachten worden veroorzaakt door het heupgewricht of door andere aandoeningen die soortgelijke klachten kunnen geven.

Ook kan de injectie worden gegeven om de pijnklachten aan uw heup tijdelijk te verminderen. Een marcaïnisatie is niet schadelijk voor het gewricht.

Corticosteroiden

Tijdens de behandeling wordt het verdovingsmiddel in het heupgewricht geïnjecteerd. Er kan dan met dezelfde injectie ook een ontstekingsremmend medicijn (corticosteroiden) worden ingebracht. Corticosteroiden zijn 'stresshormonen' die worden geproduceerd door de bijniere. Deze hormonen spelen een belangrijke rol bij de regeling van het bloedsuikergehalte en het remmen van ontstekingsreacties in het lichaam.

Het corticosteroid dat in Ziekenhuis Gelderse Vallei wordt gebruikt is Depo-Medrol® (methylprednisolonacetaat). Dit wordt samen met een lokale verdoving (Bupivacaine®) gegeven.

Op verzoek kunt u de uitgebreide bijsluiters van de ingespoten medicatie ontvangen.

Voorzorgen

Overleg met uw behandelende arts in de volgende gevallen.

- Als u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u overgevoelig bent voor medicijnen, contrastmiddelen, jodium of andere desinfecterende middelen.
- Als u antistollingsmedicatie gebruikt zoals sintrom (acenocoumarol) of marcoumar (fenprocoumon) ascal (carbasalaatcalcium) en persantin (dipyridamol). Dit is meestal geen bezwaar, maar overleg is wel noodzakelijk.

Vorbereiding

U kunt normaal eten en drinken en u kunt uw eigen medicatie innemen. Omdat het gevoel in uw heup tijdelijk veranderd kan zijn, mag u na het onderzoek niet autorijden. Zorg dus voor vervoer terug naar huis.

Er gelden geen andere beperkingen na de marcaïnisatie.

Zorg dat u gemakkelijk ondergoed draagt dat zo nodig opzij geschoven kan worden om de heupregio vrij te maken.

We adviseren u om begeleiding mee te nemen. Verder hoeft u thuis geen voorbereidingen te treffen.

De dag van de injectie (marcaïnisatie)

Op de dag van de marcaïnisatie meldt u zich om 8.30 uur bij de afdeling fysiotherapie, vleugel B, begane grond, bestemming 88. Uw begeleider mag mee hier mee naar toe.

Hier krijgt u de informatie over het verloop van de behandeling en individueel worden enkele testen gedaan om uw klachten in kaart te brengen. Dit gebeurt aan de hand van diverse testen en het schema achterin deze folder. Dit is nodig om na de injectie goed te kunnen volgen wat het resultaat van de injectie is. Daarna kunt u, tot het moment dat u naar de afdeling radiologie gaat voor de injectie, naar de centrale hal. U mag het ziekenhuisterrein **niet** verlaten.

Let op: Aan deze fysiotherapeutische behandeling(en) in het ziekenhuis zijn eventueel kosten verbonden. Vraag dit na bij uw ziektekostenverzekeraar.

Behandeling

Tien minuten voor het tijdstip van de injectie meldt u zich op de afdeling radiologie, vleugel A, 1ste etage, bestemming 41.

De orthopeed of arts-assistent voert de marcaïnisatie uit.

De heup wordt gemarkeerd, gedesinfecteerd en met behulp van het röntgenbeeld wordt de naald op de juiste plaats in het heupgewricht ingebracht. Hierna wordt locatie van de naald gecontroleerd met lucht of contrastvloeistof.

Als de naald correct is ingebracht, wordt de verdovingsvloeistof/

ontstekingsremmer in het gewricht achter gelaten. De naald wordt verwijderd, de plaats afgeplakt met een pleister en de marcaïnatie is klaar. De ingreep is niet altijd pijnloos.

De lucht en eventuele contrastvloeistof worden binnen enkele uren door het lichaam opgenomen.

Na de behandeling

Na de marcaïnatie is het mogelijk om in het behandelcentrum (vleugel B, 1ste verdieping) nog even een kopje koffie of thee te drinken in een comfortabele stoel.

Wilt u liever direct na de behandeling naar huis? Dit kan als het medisch verantwoord is en in overleg met de behandelend arts. U mag niet zelf autorijden.

U krijgt een afspraak mee voor het eerstvolgende polikliniekbezoek.

Resultaat

Na enkele uren gaat de verdoving werken. Dit kan tot 2 dagen aanhouden. Indien een ontstekingsremmer is toegevoegd, kan deze na enkele dagen werkzaam worden. Voor het vervolg van de behandeling is het belangrijk dat u de eerste dagen na de marcaïnatie de pijnscore van de activiteiten in het schema goed bijhoudt. Het is de bedoeling dat u het gewricht belast, zoals u gewend bent om erachter te komen of de pijnklachten hetzelfde blijven, verminderen of zelfs verdwijnen. U moet de heup niet overbelasten, omdat dit later kan zorgen voor verergering van de klachten.

Om een goed beeld te krijgen van het resultaat van de behandeling moet u het schema enkele dagen invullen en bij het eerstvolgend bezoek aan de orthopeed weer meenemen.

Bijwerkingen en complicaties

Over het algemeen treden er zeer zelden bijwerkingen op.

Soms is er wat zwelling en/of warmte rondom de plaats waar de injectie is gezet voelbaar.

Door de marcaïnisatie kan de heup twee tot drie dagen stijf en (meer)pijnlijk aanvoelen. Door de lokale verdoving kan een kortdurende krachtsvermindering of verminderd gevoel optreden. Ook kunnen er tintelingen rondom het heupgewricht optreden.

Dit gaat vanzelf over.

Andere bijwerkingen kunnen zijn;

- het rood worden van het gezicht
- hormonale schommelingen die onder andere kunnen leiden tot menstruatiestoornissen
- ontregelde glucosespiegel bij mensen met diabetes mellitus(suikerziekte)
- lokale huidafwijkingen
- allergische reactie.

Hoewel de kans op een complicatie zeldzaam is kan er een bloeding, een infectie of verminderd gevoel in het bovenbeen optreden.

Mochten zich problemen voordoen, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek orthopedie,(0318) 43 52 50. Buiten kantoor tijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Voor de behandeling (door uzelf in te vullen)

Datum behandeling: .....-.....-.....   Lengte: .....m

Heupklachten: links / rechts   Gewicht: ....Kg

Allergieën

- Nee   Ja, wilt u noteren welke:

Gebruikt u bloedverdunners?

- Nee   Ja, wilt u noteren welke:

Bent u bekend met een chronische aandoening?

- Nee   Ja, wilt u noteren welke:

Gebruikt u pijnmedicatie?

- Nee   Ja, wilt u noteren welke:

Hoe lang bestaan de klachten?

Welke andere behandelingen heeft u gehad voor de klachten?

Naam contactpersoon: -----

Telefoonnummer contactpersoon:-----

Begeleiding aanwezig?   Ja   Nee

Vervoer/rolstoel geregeld? -----

Schema & testen

Uw klachten hebben invloed op de activiteiten en bewegingen die u dagelijks doet en moeilijk te vermijden zijn. De gevolgen van deze klachten zijn voor iedereen verschillend. Hieronder staan een aantal activiteiten en bewegingen als voorbeeld. Probeer deze aan te vullen met activiteiten waar u de afgelopen week door uw klachten moeilijkheden mee had of pijn bij had.

We vragen u problemen op te schrijven die u **heel belangrijk vindt** en die u het liefst zou **zien veranderen**.

Geef een pijnscore voor elke activiteit. Dit mag u ook samen met de fysiotherapeut op de dag van de marcanisatie invullen. Het cijfer 0 betekent dat u geen pijn hebt, het cijfer 10 betekent dat u de ergst denkbare pijn heeft.

Bij pijnscore het cijfer invullen wat overeenkomt met de door u ervaren pijn.

Voorbeeld

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Geen pijn		weinig pijn		matige pijn		hevige pijn		zeer hevige pijn		

	Pijnscore 0-10	Bijzonderheden
Lopen Max. afstand:.....meter Hulpmiddel: geen / 1 kruk of stok / 2 krukken / rollator		
Opstaan uit stoel		

Invullen na de behandeling (door uzelf)

Activiteit 1:	Pijnscore 0-10	Bijzonderheden
Slechte dag afgelopen week		
1 uur na de injectie		
18.00 op dag van injectie		
22.00 op dag van injectie		
8.00 dag 1 na de injectie		
18.00 dag 1 na de injectie		
8.00 dag 2 na de injectie		
18.00 dag 2 na de injectie		
8.00 dag 3 na de injectie		
18.00 dag 3 na de injectie		

Activiteit 2:	Pijnscore 0-10	Bijzonderheden
Slechte dag afgelopen week		
1 uur na de injectie		
18.00 op dag van injectie		
22.00 op dag van injectie		
8.00 dag 1 na de injectie		
18.00 dag 1 na de injectie		
8.00 dag 2 na de injectie		
18.00 dag 2 na de injectie		
8.00 dag 3 na de injectie		
18.00 dag 3 na de injectie		

Activiteit 3:	Pijnscore 0-10	Bijzonderheden
Slechte dag afgelopen week		
1 uur na de injectie		
18.00 op dag van injectie		
22.00 op dag van injectie		
8.00 dag 1 na de injectie		
18.00 dag 1 na de injectie		
8.00 dag 2 na de injectie		
18.00 dag 2 na de injectie		
8.00 dag 3 na de injectie		
18.00 dag 3 na de injectie		

In te vullen door de polikliniekassistente

Patiëntensticker

Marcaïnisatie Links

Rechts

Bijzonderheden

De nazorg is besproken met patiënt: Ja Nee